

Розрахунки виконано за умови, що абсолютні значення ціни, собівартості 1 т пелет, обсягу та, відповідно, прибутковості їх реалізації залишаються незмінними протягом життєвого циклу проекту. У якості останнього узято нормативний строк служби технологічної лінії з виробництва пелет.

Література

1. Бондар В.С., Фурса А.В. Економічне обґрунтування технологій вирощування і переробки рослинної біосировини на тверді види палива // Економіка АПК – 2015. – №3. – С. 22-27.
2. Верба В.А., Загородніх О.А. Проектний аналіз: Підручник. К.: КНЕУ, 2000. 322 с.
3. Шубравська О.В. Розвиток сільськогосподарського виробництва в Україні: чинники зростання // Економіка АПК – 2015. – №5. – С. 5-11.

Запірченко Л.Д., канд. екон. наук, доцент
Куприянчик А.В., магістрант
Центральноукраїнський національний
технічний університет
м. Кропивницький

ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ, КОРИСТУВАЧІ ТА ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ

За умов становлення інноваційної моделі розвитку економіки, суттєвого розширення прав підприємств у галузі фінансово-економічної діяльності значно зростає роль своєчасного та якісного аналізу показників фінансового стану підприємства та пошуку шляхів підвищення і зміцнення фінансової стабільності. Особливого значення набуває своєчасна та об'єктивна оцінка фінансового стану підприємства, оскільки жодний власник не повинен нехтувати потенційними можливостями збільшення прибутку, які можна виявити тільки на підставі своєчасного й об'єктивного аналізу фінансового стану підприємства.

Фінансовий стан підприємства – це реальна та потенційна спроможність підприємства забезпечити належний рівень фінансування господарської діяльності, що характеризується сукупністю показників наявності, розміщення і використання ресурсів підприємства та джерела їх фінансування [3].

Фінансовий стан визначає конкурентоспроможність підприємства, його потенціал в діловому співробітництві, оцінює, в якій мірі гарантовані економічні інтереси самого підприємства та його партнерів по фінансовим та іншим відносинам. Аналіз системи показників має на меті висвітлити його стан для зовнішніх споживачів, яких умовно можна поділити на три групи:

а) особи, які безпосередньо пов'язані з підприємництвом (менеджери та працівники управління підприємством);

б) особи, які можуть не працювати безпосередньо на підприємстві, але мають пряму фінансову зацікавленість (акціонери, інвестори, покупці та продавці продукції (послуг), кредитори, банки);

в) особи, які мають непрямий фінансовий інтерес (податкові служби, біржі, асоціації та інші, органи статистики та інші) [1].

Фінансовий стан підприємства і результати його діяльності за звітний період відображає фінансова звітність визначена П(С)БО 1. Метою такої звітності є забезпечення загальних інформаційних потреб широкого кола користувачів, які

покладаються на неї як на основне джерело фінансової інформації під час прийняття економічних рішень (табл.1). Інформаційною базою для оцінювання фінансового стану підприємств є бухгалтерська фінансова звітність: баланс (Форма № 1), звіт про фінансові результати (Форма № 2), звіт про рух грошових коштів (Форма № 3), звіт про власний капітал (Форма № 4), данні статистичної звітності та оперативні данні, бізнес план, матеріали маркетингових досліджень тощо [4].

Таблиця 1

Інформаційні потреби основних користувачів фінансових звітів

Користувачі звітності	Інформаційні потреби
Інвестори, власники	Придбання, продаж та володіння цінними паперами, участь у капіталі підприємства, оцінка якості управління, визначення суми дивідендів
Керівництво підприємства	Регулювання діяльності підприємства
Банки, постачальники та інші кредитори	Забезпечення зобов'язань підприємства, оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання
Замовники	Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання
Працівники підприємства	Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання, забезпечення зобов'язань підприємства перед працівниками
Органи державного управління	Формування макроекономічних показників

За традиційною практикою аналізу фінансового стану підприємства виділяють такі загальні методи, якими може скористуватися фінансовий аналітик: горизонтальний аналіз, вертикальний (структурний) аналіз, трендовий аналіз, аналіз відносних показників (коефіцієнтів), порівняльний аналіз та факторний аналіз. Всього може бути розраховано понад 100 фінансових показників(коефіцієнтів), які будуть мати економічний зміст і в більшій або меншій мірі використовуються у фінансовому аналізі.

Необхідно відмітити, що оцінку фінансового стану можна об'єктивно здійснити не через один, навіть найважливіший, показник, а лише за допомогою комплексної системи показників, що детально й усебічно характеризують фінансовий стан підприємства. До основних груп, що комплексно характеризують фінансовий стан підприємства можна віднести наступні показники (табл. 2).

Таблиця 2

Основні групи показників для оцінки фінансового стану підприємства [2]

Групи показників	Характеристика	Перелік основних показників	Формула за кодами рядків нових форм фінансової звітності (з 2013 року)
1	2	3	4
1. Показники майнового стану	Дають відомості про тенденції зміни структури фінансових ресурсів підприємства за певний період	Фондовіддача основних фондів Частка основних засобів в активах Коефіцієнт зносу основних засобів Коефіцієнт оновлення основних засобів Коефіцієнт мобільності активів	Ф. № 2, р. 2000 / Ф. № 1, р. 1010 Ф. № 1, р. 1011 / Ф. № 1, р. 1300 Ф. № 1, р. 1012 / Ф. № 1, р. 1011 Ф. № 1, (збільшення по р. 1011) / Ф. №1, р. 1011 (гр.4) Ф. № 1, р. 1195 + р. 1200 / Ф. № 1, р. 1095

Продовження таблиці 2

1	2	3	4
2. Показники ліквідності	Зниження значення даних показників може вказувати про загальне погіршення ситуації стосовно забезпечення підприємства оборотними коштами і про необхідність серйозних заходів для управління ними.	Коефіцієнт покриття Коефіцієнт швидкої ліквідності Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Ф. № 1, р. 1195 / Ф. № 1, р. 1695 Ф. № 1, р. 1195 - р.1100 / Ф. № 1, р. 1695 Ф. № 1, р. 1165 / Ф. № 1, р. 1695
3. Показники фінансової стійкості	Відображають частку власного капіталу в загальній сумі фінансових засобів. Узагальнений показник фінансової стійкості підприємства відображає інтенсивність використання позикових засобів, рівень довгострокової стійкості підприємства без позикових засобів та ступінь залежності підприємства від короткострокових зобов'язань.	Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії) Коефіцієнт фінансової стабільності (фінансування) Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами Коефіцієнт маневреності власного оборотного капіталу	Ф. № 1, р.1495 / Ф. № 1, р. 1900 Ф. № 1, р.1495 / Ф. № 1, р.1595 + + р. 1695 + р. 1700 Ф. № 1, р. 1495 + р. 1595 – -р. 1095 або ф. № 1, р. 1195 - 1695 / ф. № 1, р. 1195 Ф. № 1, р. 1495 + р. 1595 – - р. 1095 або ф. № 1, р. 1195 - 1695 / Ф. № 1, р.1495
4. Показники ділової активності	Дозволяють зробити висновок про ефективність основної діяльності підприємства, що характеризується швидкістю обертання фінансових ресурсів підприємства.	Коефіцієнт оборотності активів Коефіцієнт оборотності дебіторської, заборгованості Коефіцієнт оборотності кредиторської, заборгованості Коефіцієнт оборотності запасів Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Ф. № 2, р. 2000 / Ф. № 1, р. 1300 Ф. № 2, р. 2000 / Ф. № 1, р. 1125+ + р. 1130 + р.1135 +р. 1155 Ф. № 2, р. 2000 / Ф. №1, р. 1695 Ф. № 2, (р. 2050 + р.2130 + р.2150) / Ф. № 1, р. 1100 Ф. № 2, р. 2000 / Ф. № 1, р. 1495
5. Показники рентабельності	Характеризують фінансові результати і ефективність діяльності підприємства в цілому.	Коефіцієнт рентабельності активів, Коефіцієнт рентабельності власного капіталу Коефіцієнт рентабельності виробничих фондів Коефіцієнт рентабельності реалізації продукції	Ф. № 2, р.2350 / Ф. № 1, р. 1300 Ф. № 2, р.2350 / Ф. № 1, р. 1495 Ф. № 2, р.2350 / Ф. № 1, р. 1011 + + р. 1100 Ф. № 2, р. 2000 -(р. 2050 + р. 2130 + + р. 2150) /Ф. № 2, р. 2000

При оцінці фінансового стану слід використовувати не тільки традиційні методи та способи його діагностування, але й проводити комплексну оцінку фінансового стану господарюючих суб'єктів [3].

Отже, розглядаючи сутність оцінки фінансового стану підприємства можна стверджувати, що така оцінка необхідна для вдосконалення роботи за ринкових відносин, для придбання здатності самофінансування, самоокупності, для більш ефективного використання фінансових ресурсів на підприємстві, а також для фінансової стабільності підприємства.

Аналіз показників на основі комплексної оцінки діяльності підприємства дає змогу одержати не лише підсумкові відомості рівня його роботи, а й формувати

напрями підвищення ефективної діяльності підприємства, покращення його фінансового стану.

Необхідною умовою «нормальної» фінансової діяльності є своєчасна діагностика діяльності та виявлення резервів стабільного фінансового стану підприємства протягом звітного і прогнозованого періодів.

Література

1. Білик М.Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємств / М.Д. Білик // Фінанси України. – 2005.
2. Фещенко О.П. Розрахунок показників фінансового стану господарських товариств з урахуванням нових форм фінансової звітності / О.П. Фещенко // Бізнес Інформ. – №2, 2015. – С. 229-236.
3. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства [Текст] : навчальний посібник / В.О. Мец. – К., 2003.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

Іщенко Н.А., канд. екон. наук, доцент
Центральноукраїнський національний
технічний університет
м. Кропивницький

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних умовах господарювання у підприємств незалежно від форм власності й організаційно-правового статусу виникає значна потреба у капіталі для забезпечення нормального процесу фінансування своєї діяльності. Від раціонального формування фінансових ресурсів залежить не лише платоспроможність підприємства, а й ефективність усієї його господарської діяльності. Оскільки на підприємствах забезпеченість фінансовими ресурсами є визначальним фактором здійснення процесу виробництва, кожне з цих підприємств постає перед проблемою пошуку джерел достатнього обсягу фінансових ресурсів.

Метою дослідження є висвітлення заходів щодо підвищення ефективності формування та використання капіталу підприємства.

Одним із ключових завдань управління формуванням фінансових ресурсів є необхідність вирішення ряду питань пов'язаних з оптимальним співвідношенням власного та залученого капіталу на підприємствах, ефективності використання залученого капіталу та його ціни, впливом джерел формування фінансових ресурсів на фінансове забезпечення підприємств та їх фінансові результати.

Для визначення обсягу залучення тих або інших ресурсів необхідно проаналізувати їх переваги і недоліки. Принципова відмінність власного і позичкового капіталу – різна необхідна прибутковість, що пов'язане з різним рівнем ризику для власників цього капіталу.